

значеннями часток виявлених осіб, котрі раніше вчиняли злочини, а також осіб, з яких судимість не знята і не погашена, у 2011–2012 роках, подальшим зниженням до мінімального значення у 2014 р. та подальшого стабільного зростання. Зауважимо, що протягом останнього року зафіксоване максимальне значення частки легального рецидиву у показниках екологічної злочинності – 9,3 %.

Уявляється, що наведені вище розрахунки, що характеризують особу екологічного рецидивіста виправдовується, по-перше, завданнями їх типологізації в наукових і практичних цілях, по-друге, поясненням детермінації злочинної поведінки, по-третє, розробкою ефективних заходів запобігання злочинам даної категорії.

Список використаних джерел

1. Голіна В. Рецидивна злочинність в Україні: рівень, структура, динаміка. *Вісник Академії правових наук України*. Харків. 1998. № 4 (15). С. 147–156.
2. Криминология: учеб. для учебных заведений МВД Украины / под ред. В. Г. Лихолоба, В. П. Филонова. Киев; Донецк. 1997. 398 с.
3. Чернишов Г. М. Криминологічна характеристика рецидивної злочинності в Україні: аналіз сучасного стану. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2017. № 6, т. 1. С. 156–160.
4. Батиргареева В. С. Криминологічні засади запобігання рецидивній злочинності в Україні : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук. Харків, 2010. 47 с.

Марисюк Костянтин Богданович,
професор кафедри кримінального права
та процесу Національного університету
«Львівська політехніка», доктор
юридичних наук, професор;

Колб Роксолана Олегівна,
консультант АТ КБ «Приватбанк»

РОЛЬ ПРИНЦИПІВ НОРМОТВОРЧОСТІ В ЗМІСТІ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ, ПОВ'ЯЗАНОЇ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ ЗЛОЧИНАМ

Анотація. В статті, на основі аналізу змісту принципів нормотворчої діяльності, доведено їх взаємозв'язок з принципами запобігання злочинам, що реалізуються банківськими установами України.

Ключові слова: принципи права; нормотворчість; запобігання злочинам; банківська установа; суб'єкт запобігання злочинам; правосуддя.

Summary. In article, on the basis of the analysis of content of the principles of rule-making activity, it is proved them vzaʹmozv «yazok with the principles of prevention of the crimes realized by banking institutions of Ukraine.

Keywords: principles of law; rule-making; crime prevention; banking institution; subject of crime prevention; justice

Як показали результати даного наукового пошуку, серед найбільш типових прорахунків, що допускають суб'єкти законодавчої ініціативи та які суттєво впливають на стан запобіжної діяльності у зв'язку з цим банківських установ України, можна назвати наступні:

а) грубе порушення принципів нормотворчості;

б) низький рівень правової культури та правової свідомості цих суб'єктів, у результаті чого останні не в повній мірі розуміють зміст та призначення функцій нормотворчості;

в) відсутність у зазначених суб'єктів знань і навиків нормотворчої техніки;

г) недотримання співвідношення між загальними, міжгалузевими та галузевими принципами права; інші.

І це парадоксально, бо, як правильно зауважив у зв'язку з цим С. Головатий, наше законодавство все-таки є унікальним, позаяк жодне національне законодавство в світі, крім українського, не містить формального визначення поняття, що його позначено англійською як «the rule of law» (правовладдя) [1, с. 35].

При цьому, варто мати на увазі, що правовладдя в належному розумінні цього слова є невідокремленою частиною будь-якого демократичного суспільства, і поняття правосуддя вимагає, щоб усі, хто уповноважений ухвалювати рішення, ставилися до кожного на основі гідності, рівності й здорового глузду та відповідно до принципів права, а також щоб кожен мав можливість оскаржити неправомірність рішень у незалежному та безсторонньому суді де кожного забезпечено справедливими процедурами [2, с. 8].

Таким чином, на сьогодні, поряд з визначеними в теорії права принципами нормотворчості та права в цілому, слід вести мову й про принцип правосуддя.

В теорії права розроблені три групи принципів, на яких ґрунтується нормотворчість (закономотворчість), а саме:

1. Принципи, що характеризують діяльність державного апарату, в тому числі у сфері нормотворчості:

а) верховенства права, який передбачає, що суб'єкти нормотворчості у своїй діяльності обмежені міжнародними

стандартами прав людини, основоположними принципами права, конституційними цінностями;

б) законності, який вимагає від суб'єктів нормотворчості діяти лише в межах повноважень, в порядку та спосіб, що передбачені Конституцією та законами України;

в) демократизму, що означає зв'язок нормотворчості з народовладдям;

г) ефективності, який зобов'язує необхідність прийняття нормативно-правових актів, що досягають запланованих цілей, та передбачають оптимальне використання матеріальних, фінансових, людських та інших ресурсів;

г) професійному, згідно з яким нормативно-правові акти повинні розроблятися і прийматися особами, які мають необхідну освіту та професійні навички та вміння.

2. Принципи нормотворчості, що ґрунтуються на основоположних і загальних принципах права.

Мова у даному випадку йдеться про принципи справедливості, гуманізму, рівності, свободи, правової визначеності, пропорційності, добросовісності, які зумовлюють існування відповідних вимог до нормотворчої діяльності та її результатів.

3. Спеціальні (власні) принципи нормотворчості:

а) науковості, відповідно до якої в нормотворчій діяльності повинні враховуватися і практично використовуватися напрацювання та рекомендації юридичної науки, а також інших соціальних і природничих наук;

б) плановості, який означає, що нормотворча діяльність має здійснюватись на основі затверджених уповноваженим суб'єктом відповідних планів (програм), які встановлюють перелік нормативно-правових актів, котрі слід опрацювати і прийняти у певний проміжок часу, а також перелік інших необхідних заходів із вказівкою на їх послідовність, строки реалізації та виконавців;

в) оперативності, який передбачає своєчасність видання нормативно-правових актів, скасування і зміни застарілих актів, швидку ліквідацію прогалин і колізій у законодавстві;

г) системності, який вимагає при створенні нормативно-правового акта враховувати системні властивості законодавства;

г) технічної досконалості, згідно з яким суб'єкти нормотворчості повинні використовувати нормотворчу техніку з метою створення максимально доступних, стислих, точних, однозначних, несуперечливих нормативно-правових актів [3, с. 212–214].

Таким чином, слід констатувати, що між принципами будь-якої діяльності, включаючи запобіжну, та принципами нормотворчості існує прямий діалектичний взаємозв'язок, що варто враховувати

банківським установам при здійсненні заходів, спрямованих на недопущення та прискання кримінальних правопорушень в Україні.

Список використаних джерел

1. Головатий С. Коментар до документа Венеціанської Комісії «Доповідь про правовладдя» («Report on the rule of law») : ухвалений на 86-му пленарному засіданні 25–26 березня 2011 року. Страсбург-Київ : Європейська комісія «За демократію через право» (Венеціанська комісія). Доповідь про правосуддя. 2011. С. 35–40.

2. Доповідь про правосуддя : довідкове видання. Страсбург-Київ : Європейська комісія «За демократію через право» (Венеціанська комісія), 2011. 91 с. (укр. та англ. мови).

3. Теорія держави і права : підручник для студ. юрид. вищ. навч. закл. / О. В. Петришин, С. П. Погребняк, В. С. Смородинський та ін.; за ред. О. В. Петришина. Харків : Право, 2014. 368 с.

Багаденко Ірина Петрівна,

начальник 2-го науково-дослідного відділу науково-дослідної лабораторії кримінологічних досліджень та проблем запобігання злочинності Державного науково-дослідного інституту МВС України, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ВЗАЄМОДІЇ ПІДРОЗДІЛІВ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ З ІНШИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ В РАЗІ ВИЯВЛЕННЯ ОКРЕМИХ НАСИЛЬНИЦЬКИХ ЗЛОЧИНІВ, УЧИНЕНИХ СТОСОВНО ДІТЕЙ

Анотація. Взаємодія підрозділів ювенальної превенції з іншими підрозділами Національної поліції України при виявленні насильницьких злочинів відносно дітей має істотне значення. Тому ефективність досудового розслідування залежить від чіткої регламентації організації такої взаємодії.

Ключові слова: взаємодія, ювенальна превенція, злочини відносно дітей.

Summary. The interaction of Juvenile Prevention units with other units of the National Police of Ukraine in the detection of violent crimes against children is essential. Therefore, the effectiveness of pre-trial